

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος ΧC, Δευτέρα 22 Φεβρουαρίου 2010.

Συντακτική Ομάδα

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλαστάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα

Καρακατσάνη Φαίη

Κόκαλη Χριστίνα

Κούκη Αναστασία

Κούρου Ιφιγένεια

Παναγιωτίδου Ράνια

Συντονιστής

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

Περιεχόμενα

- *Επίσκεψη Παπανδρέου στη Μόσχα: στο επίκεντρο η οικονομία και η ενέργεια*
- *Απέσυρε τη δικαστική της προσφυγή κατά της εκλογικής νίκης του Γιανικονυχ η Tymoshenko*
- *Εξελίξεις στο Αφγανιστάν υπό το πρίσμα της μεγαλύτερης στρατιωτικής επιχείρησης του ΝΑΤΟ*
- *Ματιές στην επικαιρότητα*

Επίσκεψη Παπανδρέου στη Μόσχα: στο επίκεντρο η οικονομία και η ενέργεια

Σε μια κρίσιμη περίοδο για την ελληνική οικονομία αλλά και σημαντική για τις διμερείς σχέσεις, πραγματοποιήθηκε στις 15 και 16 Φεβρουαρίου η διήμερη επίσημη επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού, Γιώργου Παπανδρέου, στη Μόσχα. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης του, ο Έλληνας πρωθυπουργός διεξήγαγε συναντήσεις με τη ρωσική πολιτική ηγεσία και συγκεκριμένα με τον πρόεδρο της Ρωσίας, Dmitry Medvedev, τον πρωθυπουργό, Vladimir Putin, τον πρόεδρο της ρωσικής Δούμας, Boris Gryslon, και τέλος, με τον πρόεδρο του Ομοσπονδιακού Συμβουλίου, Sergei Mironov. Οι συνομιλίες έλαβαν χώρα σε πολύ καλό κλίμα και κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα της ελληνο-ρωσικής συνεργασίας στον οικονομικό, ενεργειακό, εμπορικό και πολιτιστικό τομέα.

Υποδεχόμενος τον Έλληνα πρωθυπουργό, ο Putin εξέφρασε την επιθυμία του για στενότερη συνεργασία των δυο χωρών κατά τη διάρκεια της πρωθυπουργίας Παπανδρέου, επισημαίνοντας πως η ρωσική πλευρά θα κάνει ό,τι μπορεί για να δώσει μια νέα ώθηση στις διμερείς σχέσεις. Από τη μεριά του, ο Παπανδρέου υποστήριξε πως οι σχέσεις των δυο χωρών εκτείνονται σε βάθος χρόνου και είναι σχέσεις παράδοσης και πολιτισμού αλλά έχουν αναπτυχθεί και στον πολιτικό και οικονομικό τομέα.

Στην κορυφή της ατζέντας των συνομιλιών των δυο πρωθυπουργών βρέθηκαν οι εκκρεμείς ενεργειακές συμφωνίες και η οικονομική κρίση. Έμφαση δόθηκε στον αγωγό φυσικού αερίου South Stream, τον οποίο ο Vladimir Putin χαρακτήρισε ένα μεγάλο διεθνές σχέδιο. Ακόμα, ο ρώσος πρωθυπουργός διαβεβαίωσε τον Έλληνα ομόλογο του πως οι πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία δεν θα επηρεάσουν την υλοποίηση του συγκεκριμένου αγωγού. Μάλιστα, λήφθηκε απόφαση για την άμεση ίδρυση ελληνο-ρωσικής εταιρίας με έδρα την Αθήνα που θα αναλάβει την κατασκευή του ελληνικού τμήματος του αγωγού. Αναφορικά με το άλλο μεγάλο ενεργειακό project, τον αγωγό πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, Putin και Παπανδρέου εξέφρασαν την βούληση τους για τη δρομολόγηση του, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές ευαισθησίες, και την συντονισμένη πίεση προς την βουλγαρική πλευρά ώστε να ξεπεραστούν οι όποιες κωλυσιεργίες. Αμφότερες οι

πλευρές συμφώνησαν πως η υλοποίηση των παραπάνω σχεδίων θα συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας με τα κέρδη που θα προκύψουν και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας που απαιτούνται για την πραγμάτωση των έργων.

Στο αμιγώς οικονομικό τμήμα των συνομιλιών, ο Ρώσος πρωθυπουργός εξέφρασε την πεποίθηση του ότι η Ελλάδα θα ξεπεράσει τις δυσκολίες της οικονομικής κρίσης και δεν έχασε την ευκαιρία να επικρίνει τις ΗΠΑ για την οικονομική ύφεση, τονίζοντας χαρακτηριστικά πως «η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν ξεκίνησε στην Ελλάδα, ούτε στη Ρωσία, ούτε και στην Ευρώπη. Μετοίκησε σε εμάς από την άλλη πλευρά του ωκεανού». Στον εμπορικό τομέα οι δυο ηγέτες συμφώνησαν στην ενίσχυση των εξαγωγών ελληνικών αγροτικών προϊόντων προς τη Ρωσία, οι οποίες είχαν σημειώσει πτώση κατά 40% το 2009. Μάλιστα, συστάθηκε κοινή διυπουργική επιτροπή για την περαιτέρω ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων, η οποία συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 16 Φεβρουαρίου και θα επαναλάβει τη συνεδρίαση της μέσα στους επόμενους μήνες. Ακόμα, ιδιαίτερη μνεία έγινε στο θέμα της κατάργησης της θεώρησης εισόδου με σκοπό την ελεύθερη μετακίνηση Ρώσων πολιτών στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά στη διεθνή πολιτική σκηνή, ο Ρώσος και ο Έλληνας πρωθυπουργός παρουσίασαν ταύτιση απόψεων για την ανάπτυξη της συνεργασίας των δυο χωρών στα Βαλκάνια και ο Γιώργος Παπανδρέου ευχαρίστησε τη Ρωσία για τη σταθερή και δίκαιη στάση της στο Κυπριακό ζήτημα. Επιπρόσθετα, η ελληνική πλευρά δήλωσε την υποστήριξη της στην συνεργασία NATO- Ρωσίας και τόνισε τη συμβολή της Μόσχας στις προσπάθειες της που στοχεύουν στην εξασφάλιση της σταθερότητας στην περιοχή του Αφγανιστάν.

Με το Ρώσο πρόεδρο, Dmitry Medvedev, ο Γιώργος Παπανδρέου είχε μια σύντομη συνάντηση εθιμοτυπικού χαρακτήρα. Ωστόσο, ενδιαφέρον προκάλεσε η δήλωση του ενοίκου του Κρεμλίνου να απευθυνθεί η Ελλάδα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα για να λύσει τα προβλήματά της. Με τη σειρά του, ο πρωθυπουργός της Ελλάδας, απάντησε κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου, πως η

Ελλάδα είναι σταθερά προσανατολισμένη στην ευρωζώνη και με τον ομόλογό του είχε μόνο μια γενική συζήτηση περί των διεθνών οικονομικών θεσμών.

Τέλος, στον πολιτιστικό τομέα, υπεγράφη πρωτόκολλο συνεργασίας για τα έτη 2012-2014, ενώ με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένεται η επίσκεψη στη Μόσχα του Έλληνα υπουργού άμυνας, Ευάγγελου Βενιζέλου, το προσεχές διάστημα για θέματα εξοπλισμών.

Εκτίμηση

Ο κύριος στόχος της επίσκεψης Παπανδρέου στη Μόσχα ήταν να αρθεί το ψυχολογικό χάσμα που είχε καλλιεργηθεί στις δυο πλευρές από κάποιους κύκλους. Ήταν προφανές πως η ρωσική ηγεσία διατηρούσε επιφυλάξεις καθώς οι ελληνο-ρωσικές σχέσεις δεν είχαν τον τελευταίο 1,5 χρόνο την δυναμική των προηγούμενων ετών. Με τη συνάντηση Παπανδρέου- Putin επαναβεβαιώθηκε η πρόθεση για την υλοποίηση των δυο μεγάλων ενεργειακών σχεδίων South Stream και Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη. Μάλιστα, για το τελευταίο, η ελληνική πλευρά ήταν αυτή που πήρε την πρωτοβουλία για επιτάχυνση της συνεργασίας με τη βουλγαρική κυβέρνηση. Φαίνεται, λοιπόν, πως οι σχέσεις των δυο χωρών εισέρχονται σε νέα τροχιά και αρχίζουν να αποκτούν και πάλι ιδιαίτερη σημασία που καταδεικνύεται με τη δημιουργία ενός συστήματος επαφών με σκοπό την πολυεπίπεδη συνεργασία. Επιπρόσθετα, λήφθηκαν αποφάσεις για την ενίσχυση των εμπορικών συναλλαγών, από τις οποίες δείχνει να ωφελείται περισσότερο η ελληνική πλευρά (κυρίως μέσω των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων). Τέλος, σημειώνεται πως η δήλωση του Ρώσου πρόεδρου, Dmitry Medvedev, περί προσφυγής της Ελλάδας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν σνιστούσε προτροπή ή συμβουλή προς το ελληνικό κράτος αλλά μια ευκαιρία που δόθηκε στο Ρώσο ηγέτη να υπερτονίσει την ανάγκη της δημιουργίας ενός νέου διεθνούς οικονομικού συστήματος με περισσότερη αποτελεσματικότητα, διαφάνεια και αξιοπιστία.

Απέσυρε τη δικαστική της προσφυγή κατά της εκλογικής νίκης του Yanukovich η Tymoshenko

Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Ουκρανίας προχώρησε την 17^η Φεβρουαρίου σε αναστολή της ισχύς του εκλογικού αποτελέσματος της 7^{ης} Φεβρουαρίου, βάσει του

οποίου ο Viktor Yanukovich ήταν ο νέος πρόεδρος της Ουκρανίας, κατόπιν δικαστικής προσφυγής που άσκησε η Yulia Tymoshenko, αιτούμενη την ακύρωση του αποτελέσματος. Η Tymoshenko εξαπέλυσε αλληπάλληλες κατηγορίες κατά του Yanukovich, κατηγορώντας τον για σχέδιο εκτεταμένης νοθείας στις εκλογές, η οποία και της στέρησε τη νίκη. Μάλιστα, σύμφωνα με τον αναπληρωτή πρωθυπουργό, Oleksandr Turchynov, η πρωθυπουργός είχε στόχο να ζητήσει από το Δικαστήριο τη ζωντανή αναμετάδοση της σχετικής δικαστικής συνεδρίασης, διότι είχε στα χέρια της οπτικοακουστικό υλικό που απεδείκνυε την ορθότητα των κατηγοριών της.

Εν συνεχεία, ωστόσο, η Ουκρανή Πρωθυπουργός απέσυρε την προσφυγή της, προβάλλοντας λόγους «αδυναμίας υπεράσπισης των δικαιωμάτων της» και κατηγορώντας το Δικαστήριο για μεροληψία, δεδομένου ότι δεν ήταν πρόθυμο να εξετάσει υλικό που υπέβαλλαν σε αυτό οι δικηγόροι της. «Υπό αυτές τις συνθήκες δεν βλέπουμε το λόγο να συνεχίσουμε με την υπόθεση... Αποσύρουμε την προσφυγή μας. Είναι προφανές ότι αυτό δεν είναι δικαστήριο και αυτό δεν είναι δικαιοσύνη», δήλωσε χαρακτηριστικά η Tymoshenko. Υπενθυμίζεται ότι με βάση τους ξένους παρατηρητές, η εκλογική διαδικασία ήταν δίκαιη, ενώ τη νίκη του άλλοτε ηττημένου της «πορτοκαλί επανάστασης» αναγνώρισαν οι δυτικές χώρες πριν καν την επίσημη ανακοίνωση της Κεντρικής Εκλογικής Επιτροπής.

Από μέρος του, το Κοινοβούλιο της Ουκρανίας με πλειοψηφία 238 μελών αποφάσισε ότι η ορκωμοσία του νέου προέδρου θα λάβει χώρα εν τέλει στις 25 Φεβρουαρίου. Ο Yanukovich υποστήριξε ότι οι κατηγορίες της Tymoshenko εναντίον του αποσκοπούσαν στην αναβολή της τελετής, ενώ το Κόμμα των Περιφερειών του οποίου ηγείται, υπέβαλε ήδη στην ουκρανική Βουλή προσχέδιο νόμου για τη λύση της προηγούμενης κυβέρνησης και σε περίπτωση που υιοθετηθεί από την πλειοψηφία των Ουκρανών Κοινοβουλευτικών, η Tymoshenko θα διατηρήσει το αξίωμά της μόνο μέχρι το σχηματισμό νέας κυβέρνησης.

Παράλληλα, ο απερχόμενος πρόεδρος Yushchenko δήλωσε ότι προτίθεται να παραμείνει στην πολιτική σκηνή της Ουκρανίας, είτε από το αξίωμα του πρωθυπουργού της χώρας είτε από την θέση του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας

της Ουκρανίας, ενδεχόμενα τα οποία ο Yanukovich έχει αποκλείσει κατηγορηματικά, χαρακτηρίζοντας, μάλιστα, τον πρώτο πολιτικό του «εχθρό». Ο Yanukovich μελετά σοβαρά το ενδεχόμενο ανάληψης των πρωθυπουργικών ηνίων από τον πρώην κεντρικό τραπεζίτη της χώρας Sergey Tygirkov. Τέλος, σημειώνεται ότι το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου ο νεοεκλεγμένος Yanukovich θα πραγματοποιήσει επίσημη επίσκεψη στη Μόσχα, σύμφωνα με ανακοίνωση του Κρεμλίνου στις 20 Φεβρουαρίου, μετά και την τηλεφωνική συνομιλία που είχε με τον Ρώσο ομόλογό του, Dmitri Medvedev.

Εκτίμηση

Η απόσυρση της προσφυγής της Yulia Tymoshenko αποδεικνύει περίτρανα πως η απερχόμενη πρωθυπουργός της χώρας αντιλήφθηκε –έστω και με κάποια καθυστέρηση– πως δε διατηρεί πλέον ερείσματα στην ουκρανική κοινή γνώμη, η οποία έδωσε ξεκάθαρο προβάδισμα στον πολιτικό της αντίπαλο. Επιπλέον, η στάση των υπόλοιπων χωρών που αναγνώρισαν άμεσα τη νίκη Yanukovich διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο ώστε να αποφασίσει να μην «τραβήξει» το σχοινί στα άκρα. Οι κατηγορίες που εκτόξευσε για την ποιότητα και το έργο της ουκρανικής δικαιοσύνης αποτελούν σαφώς το «όπλο» για μια «θεαματική έξοδο» και δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια. Πλέον, η Ουκρανία είναι έτοιμη για το άνοιγμα μιας νέας πολιτικής «σελίδας», όπου προτεραιότητα θα αποτελούν η σύσφιξη των σχέσεων με τη Ρωσία (δεν είναι τυχαίο που η Μόσχα επιλέχθηκε ως ο πρώτος προορισμός του Yanukovich με την προεδρική του ιδιότητα) αλλά και η γενικότερη προσέγγιση με τις χώρες της Δύσης.

Εξελίξεις στο Αφγανιστάν υπό το πρίσμα της μεγαλύτερης στρατιωτικής επιχείρησης του NATO

Η μεγαλύτερη επιχείρηση στον πόλεμο στο Αφγανιστάν, ο οποίος διαρκεί οκτώ χρόνια, διεξάγεται από το Σάββατο 12 Φεβρουαρίου στην πόλη Marjah της επαρχίας Helmand στο νότιο Αφγανιστάν. Η εν λόγω επιχείρηση έχει την κωδική ονομασία «Μουσταράκ» που σημαίνει «Μαζί» και συμμετέχουν σε αυτή δυνάμεις του NATO και του Αφγανιστάν υπό την ηγεσία των ΗΠΑ. Από τις πρώτες πρωινές ώρες του Σαββάτου προωθήθηκαν στην περιοχή 15 χιλιάδες στρατιώτες, από τους οποίους

περίπου 11.600 ανήκαν σε συμμαχικά στρατεύματα και 4.400 σε αφγανικά. Η σημασία της επαρχίας Helmand είναι μεγάλη, καθώς αποτελεί το προπύργιο των Ταλιμπάν. Πρόκειται για μια πυκνοκατοικημένη περιοχή, όπου ο πληθυσμός στηρίζει τους αντάρτες, ενώ αποτελεί εύφορο έδαφος για την καλλιέργεια παπαρούνας που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή οπίου και ηρωίνης, παρέχοντας στους Ταλιμπάν μεγάλο μέρος των οικονομικών τους πόρων.

Η επιχείρηση είναι η πρώτη που διεξάγεται αφότου ο Αμερικανός πρόεδρος, Barack Obama, έδωσε εντολή για την ανάπτυξη άλλων 30 χιλιάδων στρατιωτών στο Αφγανιστάν τον περασμένο Δεκέμβριο, ώστε να επιτευχθεί η επιβολή του κυβερνητικού ελέγχου φέτος, προτού οι δυνάμεις των ΗΠΑ αρχίσουν να μειώνονται από τον Ιούλιο του 2011. Σε πρώτο επίπεδο, στόχος των δυνάμεων που επιχειρούν είναι η ανακατάληψη των περιοχών που τελούν υπό τον έλεγχο των ισλαμιστών ανταρτών και των «βαρόνων» των ναρκωτικών. Ακολούθως, ο επόμενος στόχος είναι η αποκατάσταση της αρχής της Καμπούλ στην περιοχή. Η στρατιωτική ηγεσία του NATO, σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, υπολόγιζε ότι θα χρειαστούν τουλάχιστον 25 με 30 ημέρες ωσότου τα στρατεύματα θέσουν υπό έλεγχο την ευρύτερη περιοχή.

Οι αρχικές εκτιμήσεις των αξιωματούχων του NATO υπήρξαν θετικές, καθώς σημειώθηκαν σημαντικές νίκες επί του πεδίου, σύμφωνα με τους ίδιους, ωστόσο, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, πέντε στρατιώτες έχασαν τη ζωή τους, τρεις Αμερικανοί και ένας Βρετανός, ενώ από την άλλη πλευρά σκοτώθηκαν είκοσι επτά Ταλιμπάν. Μελανό σημείο στην πορεία της επιχείρησης αποτελεί η εκτόξευση δύο ρουκετών από τις συμμαχικές δυνάμεις, οι οποίες έχασαν το στόχο τους, πλήττοντας ένα σπίτι στην πόλη Marjah, προκαλώντας το θάνατο δώδεκα άμαχων πολιτών και τον τραυματισμό αρκετών άλλων. Με ανακοίνωσή του το Προεδρικό Μέγαρο της Καμπούλ εξέφρασε τη βαθειά λύπη του προέδρου της χώρας, Hamid Karzai, για το θάνατο των αμάχων και διέταξε τη διενέργεια σχετικής έρευνας. Από την πλευρά του, το NATO δήλωσε ότι οι ρουκέτες προορίζονταν εναντίον ισλαμιστών και αστόχησαν. Ο αμερικανός στρατηγός Stanley McChrystal, διοικητής των νατοϊκών δυνάμεων στο Αφγανιστάν, ζήτησε συγγνώμη και εξέφρασε τη λύπη του λέγοντας ότι «στη διάρκεια των κοινών μας προσπαθειών χάθηκαν αθώες ζωές» και υποσχέθηκε ότι «θα

καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να αποφευχθούν και άλλα ανάλογα περιστατικά στο μέλλον». Παρά ταύτα, πολλοί δυτικοί και Αφγανοί αξιωματούχοι επέμειναν για την επιτυχία κατά την πρώτη φάση της επιχείρησης. Από την άλλη πλευρά, οι Ταλιμπάν απάντησαν ότι οι ξένοι υπερτίμησαν τη σημασία που έχει η περιοχή στρατηγικά ώστε να καλύψουν τις αποτυχίες τους.

Σε κάθε περίπτωση η αγανάκτηση της αφγανικής κοινής γνώμης για το θάνατο αμάχων υπήρξε μεγάλη, καθώς ο αριθμός των θυμάτων ανήλθε στους δεκαπέντε τις πρώτες μέρες των επιχειρήσεων, κάνοντας τον αφγανικό στρατό την Τετάρτη 17 Φεβρουαρίου να επαναλάβει μια γνωστή κατηγορία κατά των Ταλιμπάν, λέγοντας ότι οι τελευταίοι χρησιμοποιούν τους άμαχους ως ανθρώπινη ασπίδα. Ο διοικητής των αφγανικών δυνάμεων στην επιχείρηση, στρατηγός Mohadin Ghorri, δήλωσε ότι οι Ταλιμπάν «κρατούν τους άμαχους σε ομηρία, βάζουν γυναίκες και παιδιά στις στέγες και μετά ανοίγουν πυρ», και συνέχισε τονίζοντας ότι «η πρακτική αυτή που συνδυάζεται με την τοποθέτηση αυτοσχέδιων βομβών στα περίχωρα της πόλης Marjah καθυστέρησε την προώθηση των δυνάμεών μας». Στις 17 Φεβρουαρίου επίσης, ο πρόεδρος Obama συγκάλεσε έκτακτο Υπουργικό Συμβούλιο με θέμα την πρόοδο της επιχείρησης. Στο συμβούλιο συμμετείχαν ο αντιπρόεδρος Joe Biden, ο υπουργός Άμυνας Robert Gates, η υπουργός Εξωτερικών Hilary Clinton και ο επικεφαλής της κεντρικής διοίκησης των ενόπλων δυνάμεων των ΗΠΑ, στρατηγός David Petraeus. Έλαβαν, επίσης, μέρος, μέσω βιντεοδιάσκεψης, ο πρεσβευτής των ΗΠΑ στην Καμπούλ, Karl Eikenberry, και ο διοικητής των αμερικανικών δυνάμεων στο Αφγανιστάν, Stanley McChrystal.

Οι νατοϊκοί αναφέρουν τις νίκες τους, αναγνωρίζουν, ωστόσο, ότι οι αυτοσχέδιες βόμβες και οι ρουκέτες των Ταλιμπάν προκαλούν σημαντικές καθυστερήσεις στην εξέλιξη της επιχείρησης. Σε ανακοίνωσή της η συμμαχία ανέφερε ότι ο αριθμός των ναρκών είναι μεγάλος σε αυτές τις περιοχές και οι δυνάμεις της πρέπει να κινούνται με προσοχή ώστε να ελαχιστοποιούν τις απώλειες, τονίζοντας ότι για τον λόγο αυτό περιορίζονται οι κινήσεις των επιχειρούντων. Εφόσον ο στρατιωτικός στόχος επιτευχθεί το NATO ελπίζει να φτάσει γρήγορα στους κατοίκους βοήθεια και να αποκατασταθούν οι δημόσιες υπηρεσίες ώστε να μην επιστρέψουν στην περιοχή οι Ταλιμπάν.

Κύριο μέλημα της δύναμης του NATO είναι να κλείσουν όλες οι δίοδοι διαφυγής των Ταλιμπάν προς το Πακιστάν και στην κατεύθυνση αυτή ο ειδικός εκπρόσωπος των ΗΠΑ, Richard Holbrooke, συναντήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα με μέλη της πακιστανικής πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, επιδιώκοντας να βελτιωθεί ο συντονισμός των δυνάμεων του οργανισμού με αυτές του Πακιστάν στην καταδίωξη των Ταλιμπάν. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των δύο πλευρών απέδωσε καρπούς την τελευταία εβδομάδα με αποτέλεσμα τη σύλληψη ηγετικών στελεχών των Ταλιμπάν. Μεταξύ αυτών συνελήφθη στο Κاراتσι ο ανώτατος στρατιωτικός διοικητής των Ταλιμπάν, Abdul Ghani Baradar, ύστερα από μια μυστική επιδρομή δυνάμεων της αμερικανικής και πακιστανικής αντικατασκοπείας. Ο Baradar θεωρείται το σημαντικότερο στέλεχος που συλλαμβάνεται από την αρχή του πολέμου στο Αφγανιστάν, ανακρίνεται ήδη και αξιωματούχοι εκφράζουν ελπίδες ότι θα αποκαλυφθεί που βρίσκεται ο ηγέτης των Ταλιμπάν, Mohammed Omar.

Εκτίμηση

Το ζήτημα του Αφγανιστάν αποτελεί το μεγαλύτερο στοίχημα για την αμερικανική κυβέρνηση όσον αφορά στην εξωτερική πολιτική. Για το λόγο αυτό σπεύδει να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες εξεύρεσης οριστικής λύσης, ενόψει μάλιστα της επικείμενης αποχώρησης των αμερικανικών στρατευμάτων από το αφγανικό έδαφος το 2011. Το συγκεκριμένο θέμα, ωστόσο, προκειμένου να λυθεί δε μπορεί να περιοριστεί μόνο σε στρατιωτικά μέσα. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να συνδυαστούν παράλληλα επιχειρήσεις και σε επίπεδο πολιτικής, ώστε να υπάρξει προσεταιρισμός της αφγανικής κοινής γνώμης και να δημιουργηθούν ερείσματα στο Αφγανιστάν αλλά εν γένει και στην ευρύτερη περιοχή. Είναι σαφές ότι ο κόσμος βλέπει με καχυποψία τις κινήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών και του NATO στην περιοχή και δύσκολα μπορεί να πειστεί για τις καλές προθέσεις τους δεδομένου ότι και ο ίδιος ο Karzai χρεώνεται σε μεγάλο βαθμό για αυτές. Μια προοπτική που θα έκανε το εγχείρημα πιο αξιόπιστο και θα δημιουργούσε σαφώς περισσότερες πιθανότητες προς το επιθυμητό αποτέλεσμα αφορά στη συμμετοχή δυνάμεων όπως η Ινδία, η Κίνα, η Ρωσία και το Πακιστάν, σε μια ευρύτερη συμμαχία, όπου δεν θα αποτελεί προτεραιότητα η ανάδειξη καθεμιάς προς ίδιον όφελος αλλά η ουσιαστική τους συνεισφορά. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει τον εποικοδομητικό ρόλο της καθεμιάς για τη δημιουργία των απαιτούμενων έξυπνων

ερευσμάτων που θα πρέπει να δοθούν στην αφγανική κοινωνία. Αυτές θα μπορούσαν να αφορούν τον προσεταιρισμό των Ταλιμπάν και την προσπάθεια έκφρασης τους μέσω τοπικών εκλογών, μέσω της πολιτικής ελίτ, εφόσον, μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις τυγχάνουν αξιοσημείωτης υποστήριξης από τον αφγανικό λαό. Σε κάθε περίπτωση, όπως έχει αποδειχθεί, οι ad hoc περιστασιακές συζητήσεις μαζί τους δεν προσφέρουν λύση και μάλλον θα ήταν καλύτερα να προτιμηθεί διαφορετική προσέγγιση.

Ματιές στην επικαιρότητα

Πολιτική

- **Διεθνής κατακραυγή ακολουθεί τη δημοσίευση της αναφοράς της ΙΑΕΑ για το Ιράν.** Πολλές κυβερνήσεις ανά τον κόσμο, μεταξύ των οποίων οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Γαλλία, η Γερμανία και η Μ. Βρετανία, καταδίκασαν την άρνηση του Ιράν να συνεργαστεί με την International Atomic Energy Agency (Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας). Η έκθεση της ΙΑΕΑ, πέρα από το να καταδείξει την έλλειψη συμμόρφωσης του Ιράν με τις υποδείξεις της, δημοσιοποίησε και την κατασκευή εκ μέρους του τελευταίου της πρώτης παρτίδας εμπλουτισμένου ουρανίου. Αν και η αναφορά δεν παρέθεσε στοιχεία που να παραπέμπουν σε μη ειρηνική χρήση πυρηνικής ενέργειας εκ μέρους του Ιράν, η ΙΑΕΑ δεν απέκλεισε αυτό το ενδεχόμενο για το μέλλον. Οι αντιδράσεις στο πόρισμα της έκθεσης υπήρξαν οργισμένες και από τις δύο πλευρές. Το Ιράν, από τη μεριά του, τόνισε το αποκλειστικό του ενδιαφέρον για ειρηνικές εφαρμογές της πυρηνικής ενέργειας, ενώ θεώρησε πως η έκθεση είχε πολιτικά κίνητρα. Οι πέντε δυνάμεις πάλι, στην πλειοψηφία τους ζήτησαν την επιβολή κυρώσεων στο «απείθαρχο» κράτος, ενώ δήλωσαν έτοιμες να δράσουν σε περίπτωση που χρειαστεί.
- **Αμφίβολες οι συνομιλίες ειρήνης με τους Taliban για τον Abdullah.** Ο πρώην πρόεδρος και νυν αρχηγός της αντιπολίτευσης του Αφγανιστάν θεωρεί ριψοκίνδυνη την τακτική της τωρινής αφγανικής κυβέρνησης να παρέχει κίνητρα στους Taliban για να εγκαταλείψουν τα όπλα, καθώς, πέρα από την

αμφίβολη αποτελεσματικότητα του εγχειρήματος, υπάρχει ο κίνδυνος αποξένωσης του λαού που βλέπει να παρέχονται αυτά τα «υλικά» κίνητρα μόνο σε όσους έχουν επιλέξει τη βία. Σαν εναλλακτικό αποτελεσματικό μέτρο, ο Abdullah Abdullah προτείνει την απώλεια της υποστήριξης του Πακιστάν, ισχυριζόμενος πως θα πρέπει να καμφθεί το ηθικό της ηγεσίας πρώτα, ώστε να αποθαρρυνθεί και η φανατική «γενιά της αυτοκτονίας».

- **Σε χώρα στρατηγικής σημασίας αναγάγει το Tajikistan ο Richard Holbrooke.** Ο ειδικός απεσταλμένος των ΗΠΑ για το Αφγανιστάν και το Πακιστάν δήλωσε στις 20 Φεβρουαρίου πως το Tajikistan είναι μια χώρα τεράστιας σημασίας για να επιτευχθεί ένα ειρηνικό αποτέλεσμα στο Αφγανιστάν. Απέδωσε δε τη σημασία της χώρας σε «εθνικούς, γεωγραφικούς και στρατηγικούς λόγους». Δήλωσε ακόμη πως ο ουσιαστικός κίνδυνος δεν προέρχεται τόσο από τους Taliban, όσο από την Al-Qaeda, που χρησιμοποιεί καταφύγια στην περιοχή για να εκπαιδεύει τα νέα της μέλη. Τόνισε, τέλος, πως η τρομοκρατική απειλή της Al-Qaeda αποτελεί λόγο ανησυχίας για όλα τα κράτη τη περιοχής, συμπεριλαμβάνοντας σαφώς την Ινδία, το Πακιστάν και την Κίνα.
- **Κανένα εμπόδιο δεν υπάρχει στο θέμα της στρατιωτικής συνεργασίας με τον Ιράν τόνισε ο επικεφαλής ρωσικής εταιρείας.** Ο Anatoly Isaikin, Γενικός Διευθυντής της εταιρείας Rosoboronexport, σε συνέντευξή του που δημοσιοποιήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου, δήλωσε πως το μόνο πλέον εμπόδιο για την παράδοση των αντιαεροπορικών πυραύλων S-300 στο Ιράν είναι οι κυρώσεις του ΣΑ του ΟΗΕ, σε περίπτωση που επιβληθούν. «Όταν (το ΣΑ) επιβάλλει τέτοιες κυρώσεις σε μια χώρα, η Ρωσία της ακολουθεί αυστηρά. Όμως δεν έχουν επιβληθεί τέτοιου είδους κυρώσεις στο Ιράν.» Ως κρατική εταιρεία και ο μόνος μεσολαβητής της Ρωσίας για εισαγωγές και εξαγωγές αμυντικών προϊόντων, η Rosoboronexport εγγυάται, στο μέρος που συναλλάσσεται μαζί της, την υποστήριξη της ρωσικής κυβέρνησης. Υπάρχει, λοιπόν, ένας λόγος παραπάνω να φροντίζει οι κινήσεις της να μην προκαλούν τις αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας.

- **Η κυβέρνηση συνασπισμού της Ολλανδίας υπό τον χριστιανοδημοκράτη Jan Peter Balkenende κατέρρευσε τις πρωινές ώρες του Σαββάτου 20 Φεβρουαρίου, εξαιτίας της διαφωνίας των κομμάτων όσον αφορά το αίτημα του NATO για παράταση της παρουσίας των ενόπλων δυνάμεων της χώρας στο Αφγανιστάν.**

Άμυνα και Ασφάλεια

- **Κύμα μεταρρυθμίσεων στην ρωσική αστυνομία εγκαινιάζει ο Medvedev.**
Ο Ρώσος πρόεδρος προχώρησε την Πέμπτη 18 Φεβρουαρίου στη διαδικασία για την εφαρμογή των αλλαγών με δύο βασικά της στοιχεία τις δραστικές περικοπές προσωπικού και την υπόσχεση σκληρής τιμωρίας για όσους στο εξής παραβιάζουν το νόμο. Κι ενώ τα νέα μέτρα όντως υπόσχονται να θεραπεύσουν ένα πραγματικό πρόβλημα, μια πληγή στο κοινωνικό κράτος της Ρωσίας, στην αυξημένη αυτή δραστηριοποίηση του Medvedev τη δεδομένη στιγμή ρόλο έπαιξε αναμφίβολα η δημοσιοποίηση των εσωτερικών προβλημάτων της χώρας μέσω της υπόθεσης του Alexei Dymovsky. Πρόκειται για τον αστυνομικό που κατήγγειλε, κάποιους μήνες πριν μέσω της δημοφιλούς ιστοσελίδας youtube, τα κακώς κείμενα του αστυνομικού σώματος, μόνο για να χάσει λίγες μέρες αργότερα τη δουλειά του και να κατηγορηθεί για προδοσία. Ο πρόεδρος δήλωσε ασαφώς πως «μια σειρά περιστατικών έχουν προκαλέσει την ισχυρή αντίδραση του κοινού, διαβρώνοντας το κύρος του υπουργείου Εσωτερικών και του προσωπικού του».
- **Συνεχίζονται οι επαφές της αμερικανικής πλευράς με τις κυβερνήσεις Ρουμανίας και Μολδαβίας για την εγκατάσταση συστημάτων αντιπυραυλικής άμυνας στο έδαφος των τελευταίων.** Συγκεκριμένα, ο Μολδαβός υπουργός Εξωτερικών, Valery Turya, ανακοίνωσε στις 18 Φεβρουαρίου πως οι σχετικές διαπραγματεύσεις έχουν ήδη ξεκινήσει στην πρωτεύουσα της χώρας, Κισινάου, και σχολίασε σχετικά πως «κάθε κυρίαρχο κράτος έχει το δικαίωμα να αποφασίζει το ίδιο για τους μηχανισμούς εθνικής

ασφάλειας που θα υιοθετεί ανάλογα με τα εθνικά του συμφέροντα». Επισημαίνεται πως στις 15 Φεβρουαρίου ο ηγέτης της αποσχισθείσας молδαβικής επαρχίας της Υπερδνειστερίας, Igor Smirnov, δήλωσε πως στην περίπτωση που η Μολδαβία εγκαταστήσει αμερικανικά πυραυλικά συστήματα στο έδαφός της, η κυβέρνησή του είναι έτοιμη να προχωρήσει στην τοποθέτηση ρωσικών πυραύλων Iskander στην Υπερδνειστερία. Ωστόσο, την επομένη κιόλας των δηλώσεων του Smirnov, ο Ρώσος μόνιμος αντιπρόσωπος στο NATO, Dmitry Rogozin, υπογράμμισε πως μια τέτοια πρωτοβουλία από την πλευρά της Υπερδνειστερίας θα μπορούσε να οδηγήσει σε επικίνδυνη κλιμάκωση της έντασης στην περιοχή και συμπλήρωσε πως θα μπορούσε να αποτελέσει τροχοπέδη στην πρόοδο των ρωσο-αμερικανικών συνομιλιών για την υιοθέτηση μιας νέας συνθήκης περιορισμού των πυρηνικών όπλων.

- **Ο Ρώσος πρόεδρος Dmitry Medvedev και ο Αμπχάζιος ομόλογός του, Sergei Bagapsh, προχώρησαν στις 17 Φεβρουαρίου σε υπογραφή συμφωνίας για τη λειτουργία ρωσικής στρατιωτικής βάσης στο έδαφος της αποσχισθείσας από τη Γεωργία επαρχίας για τα επόμενα πενήντα χρόνια.** Η Ρωσία διατηρεί ήδη στο έδαφος της Αμπχαζίας δύναμη 1.700 περίπου ανδρών σε πρώην σοβιετικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις στο Gudauta και η εν λόγω συμφωνία θα της προσφέρει τη δυνατότητα να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις και, επίσης, να διπλασιάσει τον αριθμό των Ρώσων ανδρών που σταθμεύουν εκεί, σε περίπτωση κινδύνου. Σύμφωνα με το κείμενο της συμφωνίας, στόχος της είναι να «προστατεύσει την κυριαρχία και την ασφάλεια της Αμπχαζίας, ακόμη και εναντίον τρομοκρατικών επιθέσεων». Ο Ρώσος πρόεδρος τόνισε σε σχετικές δηλώσεις του πως η συμφωνία αυτή θα αποτελέσει μια βάση για την ειρηνική ανάπτυξη της Αμπχαζίας ως ανεξάρτητου κράτους.

- **Ρωσία και Ινδία συνεχίζουν να προωθούν τη διμερή στρατηγική συνεργασία στον τομέα των εξοπλισμών και της αμυντικής βιομηχανίας.** Καταρχήν, στις 15 Φεβρουαρίου ο αναπληρωτής διευθυντής της ρωσικής Ομοσπονδιακής Επιτροπής για τη Στρατιωτική και Τεχνική Συνεργασία, Alexander Fomin, δήλωσε πως οι δύο χώρες βρίσκονται κοντά στην

υπογραφή της τελικής αναθεωρημένης συμφωνίας για το κόστος του εκσυγχρονισμού του αεροπλανοφόρου «Ναύαρχος Gorshkov» που προχωρά σε ρωσικό ναυπηγείο για λογαριασμό του ινδικού ναυτικού. Υπενθυμίζεται πως το αρχικό συμβόλαιο του 2004, ύψους 1,5 δις δολαρίων, είχε αναθεωρηθεί προς τα πάνω από τη ρωσική πλευρά, γεγονός που είχε προκαλέσει την αντίδραση του Νέου Δελχί και είχε οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου. Στις 19 Φεβρουαρίου, ωστόσο, ξεκίνησε και η παραλαβή από το ινδικό ναυτικό των μαχητικών αεροσκαφών MiG-29K που θα επιχειρούν από το εν λόγω αεροπλανοφόρο. Επίσης, ο Ρώσος αξιωματούχος ανακοίνωσε πως οι δύο χώρες βρίσκονται κοντά στην υπογραφή συμφωνίας που θα αφορά στον από κοινού σχεδιασμό και την κατασκευή ενός μαχητικού αεροσκάφους πέμπτης γενιάς. Η συμφωνία, που αναμένεται να υπογραφεί στις αρχές Μαρτίου, θα περιλαμβάνει λεπτομέρειες για τα πρώτα στάδια σχεδιασμού του αεροσκάφους.

- **Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν προσανατολίζονται στην εγκατάσταση στρατιωτικής βάσης στο έδαφος του Ουζμπεκιστάν**, δήλωσε ο Αμερικανός ειδικός απεσταλμένος για το Αφγανιστάν και το Πακιστάν, Richard Holbrooke, στις 21 Φεβρουαρίου. Ο Holbrooke δεν παρέλειψε, παράλληλα, να εκφράσει την ευγνωμοσύνη της κυβέρνησής του για τη συνδρομή που προσφέρει η Τασκένδη στη μεταφορά εφοδίων για τα αμερικανικά στρατεύματα στο Αφγανιστάν, συμπληρώνοντας, όμως, πως η χρήση της βάσης στο Manas του Κιργιστάν είναι αρκετή. Υπενθυμίζεται πως το καλοκαίρι του 2009 το Κιργιστάν ανανέωσε τη σύμβαση παραχώρησης της βάσης στις αμερικανικές δυνάμεις, έναντι 60 εκατ. δολαρίων ετησίως.
- Το Ιράν συνεχίζει να επιδεικνύει τις αμυντικές του ικανότητες. **Στις 19 Φεβρουαρίου το ιρανικό ναυτικό απέκτησε την πιο σύγχρονη και τεχνολογικά προηγμένη του μονάδα, το αντιτορπιλικό Jamaran.** Στη σχετική τελετή, μάλιστα, που διοργανώθηκε παρευρέθηκε και ο ανώτατος θρησκευτικός ηγέτης της χώρας, Αγιατολαχ Ali Khamenei, ο οποίος χαιρέτισε την κατασκευή του Jamaran ως σπουδαίο τεχνολογικό επίτευγμα και αφού τόνισε πως είναι οι ΗΠΑ που προκαλούν αναταραχή στην περιοχή της Μέσης

Ανατολής, συμπλήρωσε πως το μόνο που επιδιώκει η χώρα του είναι «η ανύψωση του αισθήματος της αξιοπρέπειας σε όλον τον μουσουλμανικό κόσμο». Υπενθυμίζεται πως η συγκεκριμένη είδηση έρχεται να προστεθεί σε πολυάριθμες άλλες που αφορούν την ενίσχυση του αποτρεπτικού δυναμικού του Ιράν, με εγχώρια, κατά κύριο λόγο, μέσα.

Οικονομία

- **Η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας προέβη για ενδέκατη φορά από τον Απρίλιο του 2009 στη μείωση του βασικού της επιτοκίου σε ιστορικά χαμηλό ποσοστό.** Ειδικότερα, το επιτόκιο αναχρηματοδότησης έπεσε στο 8,5% και το επιτόκιο επαναγοράς στο 7,5%. Σύμφωνα με ανακοίνωσή της στις 19 Φεβρουαρίου, η Bank Rossi προχώρησε στην κίνηση αυτή με σκοπό να στηρίξει το ρούβλι από κερδοσκοπικές επιθέσεις και να τονώσει τη δανειοδοτική δραστηριότητα. Τα νέα επιτόκια θα τεθούν σε ισχύ από τις 24 Φεβρουαρίου.
- **Η ενίσχυση των ρωσικών επενδύσεων στη Σερβία βρέθηκε στο επίκεντρο της συνεδρίασης της διακρατικής επιτροπής οικονομικής, επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας Ρωσίας- Σερβίας που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου.** Οι επενδύσεις αυτές θα αφορούν κυρίως ενεργειακές και παραγωγικές υποδομές και μάλιστα συμφωνήθηκε η χορήγηση δανείου στη σερβική πλευρά για τη δημιουργία σιδηροδρόμου. Ακόμα, στο πλαίσιο της συνεδρίασης συζητήθηκε η συμφωνία ελευθερίας εμπορίου μεταξύ των δυο χωρών και οι δυο πλευρές χαιρέτισαν την έναρξη των εξαγωγών αφορολόγητων φαρμάκων από τη Σερβία στη Ρωσία.
- **Η μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τουρκίας αναβαθμίστηκε κατά μια μονάδα από τον διεθνή οίκο Standard & Poor's,** διατηρώντας μάλιστα τις θετικές της προοπτικές, κάτι που υποδηλώνει το ενδεχόμενο νέας αναβάθμισης της Τουρκίας μέσα στον επόμενο χρόνο. Σύμφωνα με ανακοίνωση του οίκου, η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στην ευελιξία της οικονομικής πολιτικής της τουρκικής κυβέρνησης. Σημειώνεται πως πρόκειται

για την τρίτη φορά τους τελευταίους τρεις μήνες που διεθνής οίκος αναβαθμίζει την πιστοληπτική ικανότητα της Άγκυρας. Τον περασμένο Δεκέμβριο ο οίκος Fitch την αναβάθμισε κατά δυο βαθμίδες, ενώ τον Ιανουάριο η Moody's αναβάθμισε τα κρατικά ομόλογα της Τουρκίας κατά μια βαθμίδα για την ικανότητα της να απορροφά τα εξωτερικά σοκ και για την πρόσβαση της σε χρηματοδότηση.

- **Στην έκδοση ευρώ-ομολόγου αξίας 1 δις ευρώ θα προχωρήσει μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2010 η κυβέρνηση της Ρουμανίας.** Το Βουκουρέστι προχώρησε στην κίνηση αυτή έπειτα από την ολοκλήρωση της επίσκεψης της αντιπροσωπείας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη χώρα για την αξιολόγηση της προόδου της ρουμανικής οικονομίας. Αξίζει να αναφερθεί πως η έκδοση ευρώ-ομολόγου είχε προγραμματιστεί για τον Οκτώβριο του 2009, όμως η πτώση της κυβέρνησης του Emil Boc οδήγησε σε αναβολή της απόφασης αυτής.
- **Η κυβέρνηση της Σλοβενίας απαγόρευσε προσωρινά τη χορήγηση αδειών για την απασχόληση αλλοδαπών στη χώρα λόγω της πολύ μεγάλης αύξησης του αριθμού των ανέργων.** Το μεγαλύτερο ποσοστό των ξένων εργατών απασχολείται σε κατασκευαστικά έργα, τομέας που έχει υποστεί σημαντικό πλήγμα εξαιτίας του συνδυασμού της οικονομικής κρίσης και των χαμηλών θερμοκρασιών. Σημειώνεται πως το 56% των ξένων εργατών κατάγεται από τη Βοσνία- Ερζεγοβίνη.
- **Το ζήτημα της οικονομικής ρευστότητας ταλαιπωρεί ιδιαίτερα τις κροατικές επιχειρήσεις,** οι οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν στην κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών, σύμφωνα με έρευνα που παρουσίασε στις 16 Φεβρουαρίου το Εμπορικό Επιμελητήριο της χώρας. Συγκεκριμένα, οι συνολικές οφειλές των φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων αγγίζουν το ποσό των 3,7 δις ευρώ στα τέλη του Δεκεμβρίου 2009.

- **Έτοιμος να ξεκινήσει διάλογο αναφορικά με την ένταξη της Ουκρανίας στην Τελωνειακή Ένωση Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν είναι ο νεοεκλεγμένος πρόεδρος της χώρας, Viktor Yanukovich, με βάση δημοσίευμα ρώσικης εφημερίδας της 17ης Ιανουαρίου. Η αντίπαλός του στις προεδρικές εκλογές και σημερινή πρωθυπουργός της Ουκρανίας, Yulia Tymoshenko, ήδη κατέκρινε τις προθέσεις του Yanukovich, υπογραμμίζοντας, ωστόσο, παράλληλα, ότι σε περίπτωση σύναψης μίας σχετικής συμφωνίας με τη Ρωσία θα απέρρευε για την Ουκρανία έκπτωση της τάξης του 20%-30% επί της τιμής του φυσικού αερίου με το οποίο η πρώτη προμηθεύει τη δεύτερη.**

- **Δάνειο ύψους 2 δις € θα ζητήσει η Βουλγαρία από τη Ρωσία, ώστε να χρηματοδοτήσει την κατασκευή του πυρηνικού σταθμού Belene. Ο υπουργός Οικονομίας της Βουλγαρίας, Traicho Traikov, δήλωσε, μάλιστα, στις 16 Φεβρουαρίου ότι η στρατηγική της χώρας του έγκειται στο να αποκτήσει το μεγαλύτερο εφικτό κέρδος από κάθε liev που επενδύεται στο project και τόνισε πως η χώρα του είναι αποφασισμένη να δώσει κίνητρα ώστε να προσελκύσει ξένους επενδυτές.**

- **Το Κρεμλίνο αναμένεται να πραγματοποιήσει δημοπρασίες στους επόμενους μήνες ώστε να προσφέρει σε ιδιώτες μερίδια κρατικών εταιρειών, σύμφωνα με δηλώσεις του Arkady Dvorkovich, οικονομικού Συμβούλου του Κρεμλίνου, στις 16 Φεβρουαρίου. Η πρακτική δείχνει ότι οι κρατικές εταιρείες είναι συνήθως λιγότερο αποδοτικές από τις ιδιωτικές εταιρείες, δήλωσε ο Dvorkovich, εξηγώντας τους λόγους πίσω από τα σχέδια της ρώσικης κυβέρνησης. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με ρώσους αναλυτές, στις εταιρείες που αναμένεται να ιδιωτικοποιηθούν συμπεριλαμβάνονται το λιμάνι Murmansk στη βορειοδυτική Ρωσία, το λιμάνι Tuapse στη Μαύρη Θάλασσα και το λιμάνι Novorossiisk στη βορειοανατολική πλευρά της Μαύρης Θάλασσας.**

Ενέργεια

- **Κατά 13,4% μειώθηκαν οι εξαγωγές φυσικού αερίου της Gazprom το 2009 συνολικά και κατά 11,6% μειώθηκαν οι εξαγωγές φυσικού αερίου σε ευρωπαϊκές χώρες, σύμφωνα με έκθεση που δημοσίευσε η εταιρεία στις 15 Φεβρουαρίου. Με βάση έκθεση που είχε δημοσιευθεί νωρίτερα, εκτιμάται ότι ο ρωσικός κολοσσός φυσικού αερίου θα προμηθεύσει τα ευρωπαϊκά κράτη με 160,8 δις κυβικά μέτρα φυσικού αερίου το 2010, ενώ η μέση τιμή του φυσικού αερίου την οποία θα πληρώνουν θα αυξηθεί για το τρέχον έτος κατά 10%.**
- **Τη στροφή της ρωσικής οικονομίας σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα ανακοίνωσε ο Ρώσος πρόεδρος, Dmitry Medvedev, τη 18^η Φεβρουαρίου. Μάλιστα, ο Medvedev κατά τη διάρκεια συμποσίου για την κλιματική αλλαγή τόνισε την ανάγκη μια ριζικής αναμόρφωσης της εθνικής οικονομίας, της οποίας βασικός στόχος είναι η μείωση κατά 25% των αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2020 σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Στην ομιλία του κάλεσε στον κοινό αγώνα να συστρατευθεί και ο ιδιωτικός τομέας, ενώ δεν αποκλείεται να τροποποιηθεί το εθνικό δόγμα για την κλιματική αλλαγή, όπως αυτό παρουσιάστηκε τον Δεκέμβριο του 2009, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της υπάρχουσας πραγματικότητας. Επιπρόσθετα, εξέφρασε για ακόμη μια φορά την απογοήτευσή του για το αποθαρρυντικό αποτέλεσμα της Συνδιάσκεψης της Κοπεγχάγης, την οποία, όπως χαρακτηριστικά δήλωσε «θα πρέπει να βλέπουμε τόσο ως αποτυχία αλλά ίσως και ως ένα μάθημα».**
- **Δόθηκε τελικά από τον χειριστή του Nord Stream η άδεια σύνδεσης του Νορ με το διευρωπαϊκό-διβαλτικό δίκτυο φυσικού αερίου, αφού στις 18 Φεβρουαρίου οι γερμανικές αρχές ενέκριναν την σύνδεση αυτή, η οποία άλλαξε διαδρομή προκειμένου να συμμορφώνεται με τις περιβαλλοντικές ανησυχίες των Βαλτικών κρατών. Η έγκριση που δόθηκε στην Opal NetTransport, την υπεύθυνη εταιρεία για τις διασυνδέσεις της κοινοπραξία Wingas μεταξύ της ρωσικής Gazprom και της**

γερμανικής Wintershall, που εκμεταλλεύεται τον αγωγό, επιτρέπει τη σύνδεση του Nord Stream με το ευρωπαϊκό δίκτυο φυσικού αερίου κοντά στα γερμανο-τσεχικά σύνορα και αποτελεί βασικό στάδιο για να ολοκληρωθεί η διαδικασία κατασκευής και εκμετάλλευσης του αγωγού που αργούσε επειδή έπρεπε να επανασχεδιαστεί ένα κομμάτι της διαδρομής του ώστε να μην προκαλεί περιβαλλοντικό πρόβλημα.

- **Αξιωματούχοι της πόλης Severodvinsk τόνισαν ότι δεν υπάρχει κανένα θέμα διαρροής ραδιενέργειας από το πυρηνικά υποβρύχιο που έπιασε φωτιά στις 19 Φεβρουαρίου στο ναυπηγείο του Zvezdochka. Αν και 70 άτομα συμμετείχαν στις εργασίες πυρόσβεσης, δεν υπάρχουν τραυματίες, ούτε ραδιενεργή μόλυνση από την φωτιά που ξεκίνησε από το τρίτο κατάστρωμα του πυρηνικού υποβρυχίου K-480 Ak Bars και αυτό γιατί νωρίτερα είχαν αφαιρεθεί τα ραδιενεργά καύσιμα που περιείχε το προς διάλυση υποβρύχιο.**

Περιβάλλον

- **Διευκρινίσεις ότι οι κατασκευές που θα πραγματοποιηθούν στην πόλη Sochi που θα φιλοξενήσει τους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2014 δεν θίγουν το περιβάλλον παρείχε η κρατική κατασκευαστική εταιρεία Olympstroy στις 16 Φεβρουαρίου. Οι διευκρινίσεις αυτές δόθηκαν προς υπεράσπιση των κατασκευών που μέχρι σήμερα έχουν γίνει στο Sochi, ύστερα από έντονη επίθεση της WWF Ρωσίας ότι οι μέχρι τώρα ανακατασκευές έχουν δημιουργήσει τεράστια ζημιά στο περιβάλλον που αναμένεται να συνεχιστεί. Ειδικότερα, η WWF Ρωσίας στηλιτεύει την ανεπάρκεια της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το κοινό έργο του σιδηροδρόμου και του αυτοκινητοδρόμου (συνολικού κόστους \$8 δις), το μεγαλύτερο έργο που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων, καθώς δεν πραγματοποιήθηκε από καταρτισμένους επιστήμονες αλλά από άτομα χωρίς τις απαραίτητες γνώσεις, τα οποία μάλιστα προέρχονται από το ζωολογικό και βοτανικό κήπο και ολοκλήρωσαν το έργο μέσα σε μόλις 2 βδομάδες. Αντίθετα, η Olympstroy υποστηρίζει ότι τα έργα**

που πραγματοποιήθηκαν και πραγματοποιούνται γίνονται βάσει των διεθνών κανόνων για την «πράσινη» οικοδόμηση και ότι λήφθηκαν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή καταστροφής του μοναδικού οικοσυστήματος της περιοχής.

- **Λόγω μόλυνσης του Βόλγα από αδιευκρίνιστη ουσία οι 50.000 κάτοικοι της περιοχής Perm έμειναν χωρίς νερό μεταξύ 15-16 Φεβρουαρίου.** Η προμήθεια νερού στο δίκτυο της περιοχής διακόπηκε την 15^η Φεβρουαρίου, όταν οι υπεύθυνοι του εργοστασίου φιλτραρίσματος της πόλης Krasnokamsk παρατήρησαν ότι το νερό στο ύψος του παραποτάμου Kama μύριζε σαν μπογιά, αφήνοντας 1.300 νοικοκυριά, 26 νηπιαγωγεία, 15 σχολεία και 4 ιατρικά κέντρα χωρίς νερό. Η πόλη για δύο ημέρες εφοδιαζόταν από ειδικές υδροφόρες, ενώ οι αρχές της περιοχής σε συνέντευξη τύπου στις 16 Φεβρουαρίου διευκρίνισαν ότι η επαναφορά της κανονικής ροής του νερού που ξεκίνησε από την Τρίτη το βράδυ δεν θα πρέπει να καταναλωθεί για διατροφή ή μαγείρεμα, καθώς μπορεί να περιέχει ακόμα μεγάλες ποσότητες επικίνδυνων συστατικών, αφού ακόμα δεν έχουν διευκρινιστεί τα ακριβή αίτια και οι υπεύθυνες ουσίες για τη ρύπανση του νερού.
- **Στις 19 Φεβρουαρίου παρατηρήθηκε για 3^η φορά σε λιγότερο από ένα μήνα διαρροή πετρελαίου από τον πετρελαιοαγωγό που ενώνει την Ανατολική Σιβηρία με τον Ειρηνικό Ωκεανό (East-Siberia - Pacific Ocean / ESPO).** Αυτή την φορά η διαρροή παρατηρήθηκε από τοπικούς αξιωματούχους στο μέρος του αγωγού που διέρχεται την περιοχή Olekminsky της δημοκρατίας της Yakutia της Ανατολικής Σιβηρίας, ρυπαίνοντας γύρω στα 500 τετραγωνικά μέτρα. Λόγω της σπουδαιότητας του αγωγού, ο οποίος εγκαινιάστηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2009 από το Ρώσο πρωθυπουργό Vladimir Putin, οι αρχές περιορίστηκαν να δηλώσουν ότι ακόμα συλλέγουν στοιχεία για το συμβάν, χωρίς ακόμα να έχουν επιβεβαιώσει την ύπαρξη της διαρροής.

- **Ο Rosprirodnadzor, ο ρωσικός κρατικός θεσμός για τις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις, ανακοίνωσε στις 17 Φεβρουαρίου την πιθανότητα το κοινό επιχειρηματικό εγχείρημα μεταξύ της ρωσικής TNK και της βρετανικής BP για την εκμετάλλευση τεράστιου κοιτάσματος φυσικού αερίου στην περιοχή Irkutsk της Σιβηρίας να ματαιωθεί, αφού η κοινοπραξία απέτυχε να συμπορευτεί με τους περιβαλλοντικούς όρους της συμφωνίας.** Η απόφαση αυτή πάρθηκε, όταν κατόπιν μη προγραμματισμένου ελέγχου από κλιμάκιο του Rosprirodnadzor στις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης του κοιτάσματος διαπιστώθηκε η παραβίαση των περιβαλλοντικών κανόνων της χώρας. Ο Rosprirodnadzor προτίθεται να προτείνει με σχετικό έγγραφο του προς το αρμόδιο υπουργείο Φυσικών Πόρων της χώρας να ανακαλέσει την άδεια εκμετάλλευσης του εν λόγω κοιτάσματος (που υπολογίζεται ότι περιέχει 2 τρις κυβικά μέτρα φυσικό αέριο, 2,3 δις κυβικά μέτρα ήλιο και 115 εκατομμύρια συμπυκνωμένο φυσικό αέριο) πριν την 1^η Μαρτίου 2010. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της 12μηνης προθεσμίας που έχει δοθεί στην RUSIA Petroleum, δηλαδή την κοινοπραξία μεταξύ TNK-BP, για την εκμετάλλευση του κοιτάσματος του Konykta, ύστερα από προηγούμενο έλεγχο από το ρωσικό υπουργείο Φυσικών Πόρων, οπότε και πάλι διαπιστώθηκε ότι δε γίνονταν σεβαστοί οι περιβαλλοντικοί όροι της συμφωνίας του 2007. Μάλιστα, νωρίτερα, ο υπουργός Φυσικών Πόρων της Ρωσίας, Yury Trutnev, δήλωσε ότι «οι όροι της άδειας της συμφωνίας δεν είχαν ικανοποιηθεί ούτε στο παρελθόν αλλά ούτε και στο παρόν», αν και ένας από τους Ρώσους μεγιστάνες συμμετόχους στην κοινοπραξία, ο Viktor Vekselberg, είχε τονίσει την προηγούμενη εβδομάδα ότι υπάρχουν προβλήματα στην επιτυχία του εν λόγω επιχειρηματικού σχεδίου και ότι οι αιφνίδιοι περιβαλλοντικοί έλεγχοι δεν βοηθούν στην επίλυση αυτών αλλά αντίθετα δυσχεράνουν την κατάσταση. Βέβαια, από την πλευρά της η κοινοπραξία κάνει λόγο για υπόγεια παιχνίδια και για μια χρόνια διαμάχη με τον κρατικό ενεργειακό κολοσσό της Gazprom, η οποία θέλει να λάβει τον πλήρη έλεγχο του κοιτάσματος, ενεργοποιώντας συμφωνία του 2007 που της επέτρεπε να αγοράσει με ευνοϊκούς όρους το 62,8% της RUSIA Petroleum.

